

בש"פ 5366/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 5366/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי בבאר שבע מיום 15.7.2021 במ"ת
4858-01-21 שניתנה על-ידי כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: ל' באב התשפ"א (8.8.2021)

בשם המבקש: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד ענת גרינבאום

החלטה

1. ההליך שבפני נסב על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 15.7.2021 (מ"ת 4858-01-21, השופט נ' אבו טהה). כפי שיוסבר בהמשך, ההליך הוגדר תחילה כ"ערר", אך לאמיתו של דבר מדובר בבקשת רשות לערור ובמי שטוען בפני כמבקש. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו, לאחר שהממונה על הפיקוח האלקטרוני הורה על הפסקת מעצרו במתכונת זו.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 4.1.2021 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המחזיק ארבעה אישומים, המפרט עבירות שביצע לכאורה בבתה הפעוטה של בת זוגו (להלן: הפעוטה) ובילדיו הקטינים. על-פי האישום הראשון, החמור מבין הארבעה ואשר נסב על אירועים משנת 2020, המבקש ובת זוגו התעללו בפעוטה בכך שהזניחו אותה, לא סיפקו לה טיפול רפואי ואף גרמו לה חבלות של ממש. יצוין כי נגד בת הזוג הוגש כתב אישום נפרד. שלושת האישומים הנוספים בכתב האישום שהוגש נגד המבקש נסבים על מקרים שונים אשר אירעו בין השנים 2015-2019 ובהם, על-פי המתואר, תקף את הילדים הקטינים שלו ושל גרושתו. בשל המעשים האמורים יוחסו למבקש העבירות הבאות: התעללות בקטין או בחסר ישע, לפי סעיף 368ג סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), תקיפת קטין, לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, וכן תקיפה סתם (קטין), לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(2) לחוק העונשין (שתי עבירות).
3. בד בבד עם הגשתו של כתב האישום הגישה המדינה גם בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו, ובו ביום הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו עד להחלטה אחרת.
4. במסגרת הליכי המעצר נערכו מספר דיונים בעניינו של המבקש בבית המשפט המחוזי, שפירוטם המלא אינו נדרש כאן. בתמצית, יצוין כי המבקש הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובהתאם להחלטתו של בית המשפט המחוזי הוא הופנה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן.
5. בהמשך לכך, עניינו של המבקש נבחן במסגרת מספר תסקירים, ובסופו של דבר שירות המבחן נמנע מלהמליץ על שחרורו לחלופת מעצר. ביום 25.3.2021 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. בעשותו כן, עמד בית המשפט המחוזי, בין היתר, על כך שהתסקירים מלמדים על דפוסי התנהגות בעייתיים מצד המבקש ועל סיכון להישנותן של עבירות אלימות מצדו. כן צוין ששירות המבחן התרשם שלא ניתן לאיין מסוכנות זו באמצעות חלופת המעצר שהוצעה בבית אמו של המבקש, בין היתר, בשים לב לאי-התאמתן של המפקחות שהוצעו. בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על חומרת המעשים המיוחסים למבקש וכן על עברו הפלילי, הכולל הרשעה קודמת בעבירת אלימות במשפחה כלפי גרושתו, שבגינה אף תלוי ועומד כנגדו עונש מאסר מותנה.
6. המבקש הגיש ערר על ההחלטה האמורה לבית משפט זה, אשר התקבל ביום 6.4.2021 (בש"פ 2173/21, השופט ע' גרוסקופף). בעיקרו של דבר, נקבע בהחלטה כי על אף חומרת המעשים המיוחסים למבקש והתרשמותו של שירות המבחן, עיון בתסקירים שהוגשו בעניינו אינו מלמד על מסוכנות כה חמורה המחייבת את הותרתו במעצר מאחורי סורג ובריח. על כן, נקבע כי המבקש יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית אמו, בפיקוחם של מפקחים אשר ייקבעו על-ידי בית המשפט המחוזי, ובכפוף לאיסור על קיום מגע עם קטינים וכן על יצירת קשר עם בת זוגו ובתה הפעוטה.
7. בהתאם לכך, ביום 20.4.2021 הורה בית המשפט המחוזי על העברתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני המלווה בפיקוח אנושי, בכפוף להפקדת ערבויות, להוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ, ולתנאים שעניינם איסור על יצירת קשר עם מי מהעדים במשפטו וכן איסור כניסת קטינים למקום המעצר, לרבות בני משפחה.
8. בחלוף פחות מחודשיים, ביום 8.6.2021, הורה הממונה על הפיקוח האלקטרוני על הפסקת מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני. זאת, על רקע שלושה אירועים שבהם המבקש הפר את תנאי המעצר שהוטלו עליו, בין השאר על דרך יציאה ממקום המעצר וכן גרימת נזק למקלט הפיקוח האלקטרוני. יצוין כי האירוע האחרון, שנסב על שתי הפרות שבוצעו באותו היום, התרחש לאחר שכבר נערך למבקש שימוע בגין הפרות קודמות.

9. ביום 14.6.2021 נערך דיון בבית המשפט המחוזי ובו ביקש בא-כוחו של המבקש לשקול את האפשרות להחזירו למעצר בפיקוח אלקטרוני. בהקשר זה נטען כי המבקש מצר על ההפרות שביצע וכי מכל מקום מדובר בהפרות נקודתיות וקצרות מועד, שרף החומרה שלהן נמוך. מנגד, בא-כוח המדינה טען כי המבקש מעל באמון שניתן בו וכי יש בכך כדי ללמד ביתר שאת על המסוכנות הנשקפת ממנו, אשר נלמדת אף מהתסקירים עצמם. בנסיבות אלו נטען כי יש מקום להורות על מעצרו של המבקש מאחורי סורג וברח עד לתום ההליכים נגדו. בסיום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר נוסף מטעם שירות המבחן בעניינו של המבקש.

10. ביום 14.7.2021, בהתאם להחלטה האמורה, הוגש תסקיר עדכני מטעם שירות המבחן. בעיקרו של דבר, שירות המבחן התרשם שקיימת רמת סיכון גבוהה להתנהגות פוגענית ואלימה מצד המבקש במערכת היחסים הנוכחית שלו כמו גם בזו עם גרושתו, וכן העריך כי הוא יתקשה לכבד את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני לאורך זמן. שירות המבחן הוסיף והתייחס לבקשתו של המבקש לשוב למעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוחן של אמו ואחותו, וציין כי התרשם שהאחרונות יתקשו להציב לו גבולות ולהפחית את הסיכון הנשקף ממנו. בתסקיר צוין עוד כי המבקש ביקש לחלופין להשתלב במסגרת טיפולית ייעודית המיועדת למי שנהגו באלימות כלפי בנות זוגם. בהקשר זה, צוין כי בעיתוי הנוכחי, בהתחשב במסוכנות הנשקפת ממנו ובכך שהוא מתקשה בוויסות ובשליטה עצמית, הערכתו של שירות המבחן היא שהמבקש יתקשה להשתלב בטיפול, לעמוד בתנאיו ולהיתרם ממנו. על כן, בסיכומו של דבר, שירות המבחן שב והמליץ גם עתה שלא להורות על שחרורו של המבקש ממעצר.

11. ביום 15.7.2021 נערך דיון נוסף בעניינו של המבקש בבית המשפט המחוזי, ובו בא-כוחו שב וטען כי יש להורות על השבתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, חרף המלצתו השלילית של שירות המבחן. לחלופין, בא-כוח המבקש טען כי יש מקום לבחון את האפשרות לשלבו במסגרת טיפולית (במעון נעול). מנגד, בא-כוח המדינה חזר וטען כי יש להורות על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו, בשים לב להפרות החוזרות של תנאי המעצר מצדו, למסוכנות הרבה הנשקפת ממנו ולעמדתו העדכנית של שירות המבחן.

12. כאמור בפתח הדברים, בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי הוסיף כי בהתחשב בתסקיר העדכני בעניינו של המבקש, ובשים לב להחלטות הקודמות שניתנו, בעת הזו אין מקום לקבל אף את הבקשה החלופית שנסבה על בחינת האפשרות לשלב את המבקש במסגרת טיפולית.

ההליך הנוכחי

13. ההליך שבפני, שהוגדר תחילה על-ידי המבקש כ"ערר", נסב על החלטתו האמורה של בית המשפט המחוזי להורות על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. יצוין כי בהליך שבפני המבקש אינו מיוצג, הגם שהיה מיוצג על-ידי הסניגוריה הציבורית בשלבים קודמים של הליך המעצר, ואף בדיון בבקשה שהגיש לבית המשפט המחוזי, שעל ההחלטה בה הוא משיג כעת. כן יצוין כי המבקש עודו מיוצג מטעם הסניגוריה הציבורית במסגרת ההליך העיקרי בעניינו.

14. בעיקרו של דבר, המבקש שב ומצר על כך שהפר את תנאי מעצרו וטוען כי ההפרות בוצעו על רקע המצוקה הנפשית שבה היה נתון. בהקשר זה, המבקש מדגיש כי מדובר בהפרות בעלות חומרה נמוכה באופן יחסי וכי לא התכוון למעול באמון שניתן בו. כמו כן המבקש עומד על הקשיים הרבים שעמם הוא מתמודד נוכח תקופת מעצרו הממושכת והעובדה ששלב ההוכחות בתיק העיקרי בעניינו אינו צפוי להסתיים בקרוב. בנסיבות אלו, כך נטען, יש מקום להורות על

השבתו למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית אמו.

15. הדיון בפני התקיים ביום 8.8.2021 ובמסגרתו חזר המבקש על עיקרי טענותיו. לשיטתו, ההפרות שבהן כשל הן שוליות, ומכל מקום לא היו כרוכות ביצירת קשר עם בת זוגו ואגרושתו. המבקש אף העלה טענות נגד תסקיר שירות המבחן, ששיקף לשיטתו את עמדתן של האחרונות, ועל כן נטה לרעתו.

16. עמדת המדינה היא כי אין מקום להתערבות בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. בפתח הטיעון, הצביעה באת-כוח המדינה על כך שההליך אשר הוגדר כ"ערר" הוא לאמיתו של דבר בקשת רשות לערור, בהתאם לפסיקתו של בית משפט זה, ודי בכך כדי לדחותו. זאת ממשום שהמבקש לא הצביע על שאלה משפטית עקרונית המתעוררת במקרה דנן או על נסיבות חריגות המצדיקות לדון בעניינו בערכאה זו.

17. באת-כוח המדינה טענה כי אף לגוף הדברים אין ממש בטענות - בשים לב להליכי השימוע שקוימו למבקש בפני הממונה על הפיקוח האלקטרוני, ולכך שהוכיח בהתנהגותו כי אין לתת בו אמון.

דיון והכרעה

18. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שדין הבקשה להידחות - על הסף ולגופה.

19. תחילה, וכפי שצוין בפתח הדברים, יש להקדים ולהעיר כי המסגרת הדיונית בענייננו איננה ערר בזכות אלא בקשת רשות לערור. זאת, בשים לב לכך שביסוד ההליך עומדת החלטתו של הממונה על הפיקוח האלקטרוני שניתנה נוכח ההפרות שבוצעו מצד המבקש. בהקשר זה, נקבע בעבר כי בקשת רשות לערור על החלטת הממונה על הפיקוח האלקטרוני דומה לבקשה ב"גלגול שלישי", כך שרשות כאמור תינתן רק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה עקרונית החורגת מעניינים של הפרטני של הצדדים או בהתקיים נסיבות חריגות (ראו: בש"פ 199/16 מאיוסטני' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.1.2016); בש"פ 1988/17 גנגינה' מדינת ישראל, פסקה 12 (23.3.2017)). לא מצאתי כי מתקיימות במקרה זה העילות האמורות המצדיקות מתן רשות לערור. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

20. למעלה מן הצורך, ובהתחשב בכך שהמבקש לא היה מיוצג בפני, בחנתי את טענותיו אף לגופן. נקודת המוצא לענייננו היא המסוכנות הכרוכה במעשים המיוחסים למבקש, ובראשם מעשי ההתעללות בבתה הפעוטה של בת זוגו, כמפורט בכתב האישום. במובן זה, ההחלטה להורות על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני צעדה כברת דרך לא מבוטלת לעברו, וכפי שהתברר רק בדיעבד - שלא בצדק. למרבה הצער, המבקש מעל באמון שניתן בו בכך שלא עמד בתנאי מעצרו פעם אחר פעם. לכך נוספת אף התרשמותו העדכנית של שירות המבחן ביחס לדפוסי ההתנהגות הבעייתיים של המבקש והערכתו כי יתקשה לכבד את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני לאורך זמן, כמו גם הערכתו של שירות המבחן שהמפקחות יתקשו להציב לו גבולות. בנסיבות אלו, אין מנוס מן המסקנה כי בשלב זה לא ניתן לתת שוב אמון במבקש שלא יפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני (ראו: בש"פ 1375/18 גבאי' מדינת ישראל, פסקה 10 (28.2.2018); בש"פ 2238/21 אשיר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (12.4.2021)). על כן, מצאתי כי בדיון קבע בית המשפט המחוזי שיש לשוב ולהורות על השמתו של המבקש במעצר מאחורי סורג ובריה.

21. לקראת סיום, אציין כי בדיון בבית המשפט המחוזי העלה המבקש טענות חלופיות שנסבו על אפשרות שילובו במסגרת טיפולית. בית המשפט המחוזי קבע ביחס לכך כי בפני המבקש פתוחה הדרך לשוב ולפנות בעתיד בבקשה מתאימה בעניין. איני נוקטת כל עמדה בעניין.

22. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ז' באלול התשפ"א (15.8.2021).

ש ו פ ט ת
